

tillader et importmonopol på en vare, der er opført i dets liste over toldindrømmelser, må et sådant monopol ikke drives på en måde, der forøger beskyttelsen udover, hvad den ved toldforhandlingerne fastsatte toldsats ville yde.

Der gives regler for forhandling i tilfælde, hvor et land mener ikke at få de fordele, som blev fastlagt under toldforhandlingerne.

Hvis et deltagende land, der tillige er medlem af Den Internationale Valutafond, i overensstemmelse med Fondens statutter sænker valutapariteten med mere end 20 pct., kan dette land med GATT-plenarforsamlingens samtykke tilpasse specifikke told- og præferencesatser i dets lister over toldindrømmelser til en sådan reduktion.

II. del indeholder de vigtigste af ITO-overenskomstens handelspolitiske bestemmelser, men disse skal, som ovenfor anført, kun bringes i anvendelse i det omfang, de ikke er uforenelige med bestående indenlandsk lovgivning, og skal derfor kun gennemgås meget kort.

Ifølge artikel III må der ikke pålægges varer, der er importeret fra andre medlemslande, højere indenlandske afgifter end lignende varer af indenlandsk oprindelse. Endvidere må medlemmerne ikke indføre eller opretholde indenlandske kvantitative reguleringer med hensyn til blanding af varer i fastsatte mængder eller andele, hvorved det direkte eller indirekte kræves, at en bestemt mængde af den pågældende vare skal være af indenlandsk oprindelse.

Artikel IV indeholder nogle specielle bestemmelser vedrørende films, ifølge hvilke anvendelse af forevisningskvoteordninger, som påbyder fremføring af films af national oprindelse i en mindstedel af den samlede forevisningstid, er tilladt.

Artiklerne V til X indeholder en række tekniske bestemmelser om forhold i forbindelse med handelens gennemførelse: transitfrihed, fastsættelse af toldberegningsværdien, oprindelsesmærkning samt formaliteter i forbindelse med import og eksport. Endvidere om antidumping- og udligningstold, offentliggørelse og administration af bestemmelser vedrørende handelen samt handelsstatistik og -terminologi.

Artiklerne XI til XV handler om kvantitative restriktioner. Artikel XI indeholder et almindeligt forbud mod anvendelse af enhver form for kvantitative restriktioner overfor andre kontraherende Parter. Artiklen indeholder dog tillige nogle specielle undtagelsesbestemmelser, og artikel XII tillader anvendelse af kvantitative restriktio-

ner til beskyttelse af betalingsbalancen, såfremt denne er truet, eller landets monetære reserver er meget små. Artikel XIII bestemmer, at således tilladte restriktioner skal administreres på en sådan måde, at der ikke diskrimineres overfor andre kontraherende Parter, og endelig fastsætter artikel XIV visse undtagelser fra reglen om ikke-diskrimination, der særligt tager sigte på efterkrigstidens overgangsvanskeligheder. Artikel XV indeholder forskellige bestemmelser vedrørende forholdet til Den Internationale Valutafond, specielt forsåvidt angår anvendelsen af restriktioner.

Artikel XVI pålægger de kontraherende Parter at give meddelelse om de subsidieordninger, de måtte anvende. Sådanne subsidieordninger kan gøres til genstand for forhandlinger, såfremt de alvorligt skader andre parters interesser.

Statshandelsforetagender skal ifølge artikel XVII i deres import- og eksportvirksomhed handle i overensstemmelse med ikke-diskriminationsprincippet og udelukkende lade sig lede af almindelige handelsmæssige hensyn.

Bestemmelserne i artikel XVIII tilsigter at lette de mindre udviklede og krigshægede landes bestræbelser for økonomisk udvikling og genopbygning og fastsætter med dette formål for øje visse undtagelser fra Overenskomstens øvrige bestemmelser, for eksempel fra reglerne for anvendelse af kvantitative restriktioner. I de fleste undtagelsestilfælde kræves de øvrige kontraherende Parters samtykke dog indhentet på forhånd.

Artikel XIX indeholder en nødregel, der åbner adgang for et land til at trække givne indrømmelser tilbage samt suspendere forpligtelser, landet har påtaget sig, såfremt disse måtte have bevirket en så voldsom stigning i importen af den pågældende vare, at der derved er tilføjet indenlandske producenter af samme eller en direkte konkurrerende vare alvorlig skade.

Artiklerne XX og XXI indeholder en række almindelige undtagelser, der alle er af mindre økonomisk betydning, f. eks. vedrørende beskyttelse af dyrs og planter sundhed.

Artikel XXII handler om rådslagning mellem parterne og artikel XXIII giver under særlige omstændigheder adgang til ændring eller ophævelse af forpligtelser, parterne har påtaget sig i henhold til Overenskomsten.

III. del indledes af artikel XXIV vedrørende territoriale bestemmelser, grænsetrafik og toldunioner. Artiklen bestemmer, at Overenskomstens øvrige bestemmelser ikke skal hindre oprettelsen af toldunioner og fri-